

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Република Српска
78000 Бања Лука
Владике Платона бб
Тел: +387(0)51/493-555
Факс: +387(0)51/493-556
е-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о проведеној финансијској ревизији
Општине Билећа
за период 01.01-31.12.2025. године**

Број: РВ049-26

Бања Лука, 17.06.2026. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	1
	Извјештај о ревизији финансијских извјештаја	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	5
	Извјештај о ревизији усклађености	5
III	РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	5
IV	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ	10
V	ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ).....	11
	1. Увод	11
	2. Провођење препорука из претходног извјештаја	12
	3. Закључак о функционисању система интерних контрола.....	12
	4. Набавке.....	15
	5. Припрема и доношење буџета.....	16
	6. Финансијски извјештаји.....	17
	6.1. Извјештај о извршењу буџета.....	17
	6.1.1. Приходи и примици	17
	6.1.2. Расходи и издаци	19
	6.1.3. Буџетски суфицит/дефицит	24
	6.1.4. Нето финансирање	24
	6.1.5. Разлика у финансирању	24
	6.2. Биланс успјеха	24
	6.2.1. Приходи	24
	6.2.2. Расходи.....	25
	6.2.3. Финансијски резултат	26
	6.3. Биланс стања.....	26
	6.3.1. Актива	26
	6.3.2. Пасива.....	31
	6.3.3. Ванбилансна евиденција.....	34
	6.4. Биланс новчаних токова	34
	6.5. Временска неограниченост пословања	35
	6.6. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе	35
	6.7. Напомене уз финансијске извјештаје	35

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Мишљење са резервом

Извршили смо ревизију консолидованих финансијских извјештаја Општине Билећа који обухватају: Консолидовани биланс стања на дан 31.12.2025. године, Консолидовани биланс успјеха, Консолидовани извјештај о промјенама нето имовине, Консолидовани биланс новчаних токова, Консолидовани периодични извјештај о извршењу буџета на рачуноводственом фонду 01 и Консолидовани периодични извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима, за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, објашњавајућих напомена уз финансијске извјештаје и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу „Основ за мишљење са резервом“, консолидовани финансијски извјештаји Општине Билећа истинито и објективно приказују, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2025. године и извршење буџета за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 2200-2810. Наша одговорност за провођење ревизије детаљније је описана у пасусу „Одговорност ревизора“. Ревизију смо провели у складу са ISSAI 130 - Етички кодекс, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о финансијском стању имовине, обавеза и извора и извршењу буџета.

Као што је наведено под тачком 3. овог Извјештаја:

Попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2025. године у Општинској управи и код нижих буџетских корисника није извршен у складу са чланом 4., 5. и 20. став (1) тачка 3. и став (2) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза, јер Општинска управа није извршила попис инвестиција у току, а Извјештај о попису није сачињен у прописаном року и није усвојен од надлежног органа. Такође, код Јавне установе Културно-спортски центар Билећа и Јавне установе Туристичка организација општине Билећа није извршен попис потраживања и обавеза, а Извјештај о попису имовине и обавеза код Јавне здравствене установе Дом здравља „Свети Лука“ Билећа, Јавне установе Културно-спортски центар Билећа и Јавне установе Туристичка организација општине Билећа није разматран и усвојен од стране надлежног органа.

Као што је наведено под тачком 6.1.2.1. овог Извјештаја:

Субвенције су прецијењене за износ од 168.000 КМ, а грантови су потцијењени у истом износу, јер дозначена средства за обављање редовних активности Јавном предузећу „Пречистач отпадних вода“ д.о.о. Билећа нису класификована као грантови, што није у складу са чланом 95. став (3) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Као што је наведено под тачком 6.2.2.1. овог Извјештаја:

Расходи обрачуноског карактера су потцијењени за износ од 92.320 KM, а произведена стална имовина је прецијењена у истом износу, јер код Територијалне ватрогасно-спасилачке јединице Билећа износ обрачунате амортизације није евидентиран у складу са чланом 26. став (4) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Као што је наведено под тачком 6.3.1.1. овог Извјештаја:

Краткорочна потраживања и финансијски резултат ранијих година прецијењени су за износ од 75.000 KM, јер није извршена процјена наплативости и корекција датих позајмица које нису наплаћене у року доспијећа, што није у складу са чланом 73. став (1. и 2.) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Као што је наведено под тачком 6.3.1.2. овог Извјештаја:

Прецијењена је нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми у износу од 4.220.894 KM и прецијењен је финансијски резултат ранијих година у најмањем износу од 1.055.224 KM, а потцијењени су произведена стална имовина у најмањем износу од 2.954.625 KM и расходи по основу амортизације у најмањем износу од 211.045 KM, јер дио имовине, изграђене у оквиру пројекта Реконструкција водоводне мреже, реконструкција и изградња фекалне и кишне канализације у општини Билећа” и стављене у функцију 2019. године, није пренесен са средстава у припреми на средства у употреби, те за исти није вршен обрачун амортизације, што није у складу са чланом 42. став (2) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и захтјевима MPC-JC 17 Некретнине, постројења и опрема (параграф 71).

Као што је наведено под тачком 6.3.2.1. овог извјештаја:

Прецијењени су краткорочно разграничени приходи за износ од 107.952 KM, а потцијењени су приходи обрачуноског карактера за износ од 18.957 KM и финансијски резултат ранијих година за износ од 88.995 KM, јер Јавна установа Културно-спортски центар Билећа није евидентирала потраживања по основу датог закупа у корист прихода обрачуноског карактера и није вршено умањење обрачунских прихода за наплаћена потраживања, што није у складу са чланом 71. и 72. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Прецијењена су дугорочна резервисања и разграничења за износ од 241.898 KM и краткорочна резервисања и разграничења за износ од 446.582 KM, а потцијењене су остале дугорочне обавезе за износ од 241.898 KM и остале краткорочне обавезе за износ од 446.582 KM, јер дугорочне и краткорочне обавезе према МХ „ЕРС” МП а.д. Требиње ЗП „Хидроелектране на Требишњици” а.д. Требиње нису класификоване у складу са чланом 75. и чланом 83. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Као што је наведено под тачком 6.4. овог Извјештаја:

Биланс новчаних токова није сачињен у складу са чланом 42. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и захтјевима MPC-JC 2 Извјештај о новчаним токовима, јер у оквиру прилива готовине из пословних активности нису исказани приходи од финансијске и нефинансијске имовине и трансакција размјене са другим јединицама власти у износу од 154.997 KM, а у оквиру одлива готовине из пословних активности нису исказани одливи готовине по основу расхода финансирања и других финансијских трошкова између јединица власти у износу од 291.881 KM.

Као што је наведено под тачком 6.7. овог Извјештаја:

Напомене уз финансијске извјештаје Општине Билећа и писана Образложења уз финансијске извјештаје Јавне установе Културно-спортски центар Билећа, Јавне установе Центар за информисање Билећа и Јавне установе Туристичка организација општине Билећа не садрже опште и додатне информације, што није у складу са чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и захтјевима MPC-JC 1 Презентација финансијских извјештаја, MPC-JC 17 Некретнине, постројења и опрема (параграф 88 тачке ц, д) и других релевантних стандарда.

Временска неограниченост пословања

У Напоменама уз консолидоване финансијске извјештаје Општине Билећа за годину која се завршава на дан 31.12.2025. године објелодањена су питања везана за наставак пословања у складу са начелом сталности пословања.

Кључна питања ревизије

Кључна питања су она питања која су по нашем професионалном мишљењу била најзначајнија у вршењу ревизије консолидованих финансијских извјештаја Општине Билећа за годину која се завршава на дан 31.12.2025. године. Ова питања смо размотрили у оквиру ревизије тих финансијских извјештаја као цјелине, а у формирању нашег мишљења не дајемо одвојено мишљење о тим питањима. Осим питања описаних у пасусу „Основ за мишљење са резервом“, нема других питања која треба објавити у овом Извјештају о ревизији.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Начелник општине је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор и међународним стандардима финансијског извјештавања. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе настале услед преваре и грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања. При изради финансијских извјештаја руководство је одговорно да процијени сталност пословања и да објелодани питања везана за временску неограниченост пословања.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да финансијски извјештаји, као цјелина, не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје.

Погрешни искази могу настати као последица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија проводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија укључује провођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући

процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих услед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефикасности интерних контрола. Ревизија такође укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије, кључним ревизијским питањима и другим важним питањима и значајним налазима ревизије, укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола који се могу идентификовати током ревизије.

Бања Лука, 17.06.2026. године

Главни ревизор

Божана Трнинић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији усклађености

Мишљење са резервом

Уз ревизију консолидованих финансијских извјештаја Општине Билећа за 2025. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу „Основ за мишљење са резервом“, активности, финансијске трансакције и информације исказане у консолидованим финансијским извјештајима Општине Билећа за 2025. годину су, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

Као што је наведено под тачком 4. овог Извјештаја:

Општина Билећа је провела више директних споразума за набавку услуга израде пројекта и нацрта, процјене трошкова и друге пројектне документације (26.800 KM), набавку услуга надзора пројекта и документације (11.750 KM), набавку услуга техничког пројектовања (23.987 KM), набавку услуга урбанистичког планирања (15.800 KM) и набавку услуга дератизације (11.945 KM), иако је укупна процијењена вриједност истоврсних набавки на годишњем нивоу била већа од 10.000 KM, што није у складу са чланом 87. став (3) Закона о јавним набавкама. Такође, без провођења поступка јавне набавке уговорени су радови на асфалтирању прилазног пута у Панику у дијелу који финансира Општина од 91.050 KM, што није у складу са чланом 6., 14. став (4), 15. став (1) и став (2) тачка а) и чланом 18. став (1) Закона о јавним набавкама.

Као што је наведено под тачком 6.1.1.1. овог Извјештаја:

Општина Билећа није донијела План утrophка средстава од концесионих накнада за 2025. годину и План утrophка средстава од водних накнада за 2025. годину, што није у складу са чланом 32. Закона о концесијама и чланом 195. Закона о водама.

Као што је наведено под тачком 6.1.2.1. овог Извјештаја:

Трансакције по основу додјеле средстава гранта евидентиране су у главној књизи трезора без вјеродостојне књиговодствене исправе и без сачињеног обрасца за трезорско пословање, што није у складу са чланом 4. став (1. и 2.) и чланом 6. став (1) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике. Такође, поједини корисници средстава гранта нису достављали извјештаје о намјенском утrophку додијељених средстава, што није у складу са тачком XV Одлуке о извршењу ребаланса буџета Општине Билећа за 2025. годину.

Скретање пажње

Не изражавајући даље резерву на дато мишљење, скрећемо пажњу на наведено под тачком 6.1.2.1. овог Извјештаја:

Скупштина општине није донијела акт којим је, у складу са њеним надлежностима прописаним чланом 39. Закона о локалној самоуправи, уређен избор корисника и начин расподјеле средстава гранта спортским и омладинским организацијама и удружењима, а расподјела средстава за финансирање спорта вршена је на основу Кључа о расподјели средстава за спорт у 2025. години и појединачних аката о реализацији средстава, у оквиру ребалансом буџета одобрених средстава.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, начелник је такође одговоран да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

Одговорност ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање Општине Билећа обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање Општине Билећа.

Бања Лука, 17.06.2026. године

Главни ревизор

Божана Трнинић, с.р.

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоруке везане за финансијске извјештаје

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се:

- 1) приликом израде консолидованих финансијских извјештаја врши укључивање (додавање) сразмјерног дијела нето имовине/капитала ентитета који су под контролом Општине и елиминација оснивачких улога код нижих буџетских корисника кроз консолидовани биланс стања, у складу са чланом 122. став (2) и чланом 123. став (3. и 4.) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике,
- 2) евидентирање трансакција додјеле средстава гранта врши на основу вјеродостојне књиговодствене исправе и сачињеног трезорског обрасца, у складу са чланом 4. став (1. и 2.) и чланом 6. став (1) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике,
- 3) класификација грантова и издатака по основу поврата депозита и кауција врши у складу са чланом 95. став (3) и 118. став (3) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике,
- 4) расходи по основу обрачунате амортизације евидентирају у складу са чланом 26. став (4) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике, а приликом обрачуна амортизације за пословне објекте, системе водовода и канализације и теренска ватрогасна возила, примјењују прописане годишње амортизационе стопе, а у случају одступања од прописаних стопа, донесе одговарајући акт о разлозима одступања, како је прописано чланом 3. став (3) и чланом 5. став (2) Правилника о примјени годишњих амортизационих стопа за буџетске кориснике,
- 5) преиспита основаност и наплативост, те сходно томе изврше потребна усаглашавања и књиговодствене корекције краткорочно разграничених расхода, датих позајмица, разграничења из трансакција са другим јединицама власти и датих аванса за нефинансијску имовину у складу са чланом 73. став (1. и 2.) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике,
- 6) имовина која је дата у закуп класификује као инвестициона имовина у складу са чланом 23. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике,
- 7) признавање и вредновање нематеријалне произведене имовине врши у складу са чланом 30. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике,
- 8) средства која су стављена у употребу (у функцију) пренесу на одговарајућа конта нефинансијске имовине у употреби, а на дан билансирања врши провјера обезвјеђења нефинансијске имовине у припреми у складу са чланом 42. став (2. и 4.) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике,
- 9) класификација обавеза за дознаке врши у складу са чланом 81. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике, а обавезе према ЗП „Хидроелектране на Требишњици“

класификују у оквиру осталих дугорочних и краткорочних обавеза у складу са чланом 75. и чланом 83. истог правилника,

10) у оквиру ванбилансне евиденције врши евидентирање пословних догађаја сходно члану 89. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике,

11) Биланс новчаних токова сачињава у складу са захтјевима МРС-ЈС 2 Извјештаји о новчаним токовима и чланом 42. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника,

Препоручује се директору Територијалне ватрогасно-спасилачке јединице Билећа да обезбиједи да се:

12) евидентирање краткорочних резервисања врши на основу књиговодствене документације у складу са чланом 4. став (1) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике,

Препоручује се директору Јавне установе Културно-спортски центар Билећа да обезбиједи да се:

13) евидентирање прихода од закупа врши у складу са чланом 71. и 72. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике,

Препоручује се начелнику Општине и директору Јавне здравствене установе Дом здравља „Свети Лука“ Билећа, Јавне установе Културно-спортски центар Билећа и Јавне установе Туристичка организација општине Билећа да обезбиједи да се:

14) поступци и процедуре провођења пописа имовине и обавеза и извјештавања врше у складу са чланом 4., 5., 17. став (8), 20. став (1) тачка 2. и 3. и став (2) и чланом 21. став (1) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза,

Препоручује се начелнику Општине и директору Јавне установе Културно-спортски центар Билећа, Јавне установе Туристичка организација општине Билећа и Јавне установе Центар за информисање Билећа да обезбиједи да се:

15) у Напоменама и писаним Образложењима уз финансијске извјештаје објелодањују опште и додатне информације у складу са чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и захтјевима МРС-ЈС 1 Презентација финансијских извјештаја, МРС-ЈС 17 Некретнине, постројења и опрема (параграф 88 тачке ц, д) и других релевантних стандарда.

Препоруке везане за усклађеност

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се:

1) изврши усклађивање стања помоћне књиге основних средстава са стањем у главној књизи, а у оквиру помоћне књиге основних средстава земљиште евидентира по листовима непокретности, површинама и вриједности појединачних парцела сходно извршеним промјенама у власништву, у складу са чланом 16. став (5) и 26. став (3) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске који је у примјени у 2026. години,

2) интензивирају активности на успостављању система интерних контрола у складу са одредбама Закона о систему интерних финансијских контрола у

јавном сектору Републике Српске и Упутством о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле у смислу да се успостави књига пословних процеса, донесе акт о управљању ризицима и успостави регистар ризика,

- 3) истоврсне набавке на годишњем нивоу планирају и проводе поступцима јавне набавке који одговара њиховој укупној процијењеној вриједности, у складу са чланом 87. став (3) Закона о јавним набавкама, а набавке радова које Општина суфинансира планирају, покрећу и проводе примјеном поступка јавне набавке који одговара процијењеној вриједности набавке, у складу са чланом 6., 14. став (4), 15. став (1) и став (2) тачка а) и чланом 18. став (1) Закона о јавним набавкама,
- 4) подносе извјештаји о намјенском утрошку додијељених средстава гранта у складу са Одлуком о извршењу буџета општине Билећа за посматрану годину,

Препоручује се начелнику Општине и Скупштини општине да обезбиједе да се:

- 5) буџет припрема и доноси у складу са роковима из буџетског календара сходно члану 28. Закона о буџетском систему Републике Српске,
- 6) доносе Планови намјенског утрошка средстава од концесионих накнада и накнада за воде, а годишњи извјештај о коришћењу средстава од наплаћене накнаде по основу промјене намјене пољопривредног земљишта у непољопривредне сврхе доставља надлежном министарству, у складу са чланом 32. Закона о концесијама, чланом 195. Закона о водама и чланом 35. став (4) Закона о пољопривредном земљишту,

Препоручује се Скупштини општине да:

- 7) Одлуку о платама и другим правима функционера Општине Билећа у дијелу коефицијената за обрачун плате усклади са одредбама Закона о раду, донесе Стратегију развоја општине Билећа сходно члану 8. став (4) и члану 14. став (1) Закона о стратешком планирању и управљању развојем у Републици Српској и утврди категоризацију спортова, спортиста и спортских стручњака у складу са чланом 119. Закона о спорту.

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

- Закон о буџетском систему Републике Српске;
- Закон о фискалној одговорности у Републици Српској, члан 4., 9-11;
- Закон о рачуноводству и ревизији Републике Српске;
- Одлука о усвајању Ребаланса буџета Општине Билећа за 2025. годину;
- Одлука о извршењу Ребаланса буџета Општине Билећа за 2025. годину;
- Статут општине Билећа;
- Закон о локалној самоуправи;
- Закон о службеницима и намјештеницима у органима јединица локалне самоуправе;
- Закон о статусу функционера јединица локалне самоуправе;
- Закон о раду, члан 5-17., 26-96., 204-208;
- Закон о порезу на доходак, глава I-IV, VI, X, XII, XIII;
- Закон о доприносима;
- Посебни колективни уговор за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске;
- Закон о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске;
- Закон о јавним набавкама;
- Закон о систему јавних служби;
- Закон о стратешком планирању и управљању развојем у Републици Српској;
- Закон о спорту;
- Закон о социјалној заштити Републике Српске;
- Закон о задуживању, дугу и гаранцијама Републике Српске, поглавље VIII члан 59 - 72;
- Закон о уређењу простора и грађењу, члан 38., 63-83., 189. и 191;
- Закон о порезу на непокретности;
- Закон о концесијама, члан 32;
- Закон о пољопривредном земљишту, члан 30-36;
- Закон о водама, члан 188-195;
- Закон о заштити од пожара, члан 85;
- Закон о јавним путевима;
- Закон о комуналним дјелатностима, члан 6-12., 20-25. и 41;
- Закон о комуналним таксама;
- Правилник о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контроле;
- Упутство о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле;
- Интерна општа акта наведена у овом Извјештају.

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Општина Билећа (у даљем дијелу текста: Општина) налази се у југоисточном дијелу Републике Српске и обухвата површину од 633 км². Према резултатима пописа за 2013. годину на подручју Општине живи око 10.600 становника који су организовани у 11 мјесних заједница.

Општина остварује своје надлежности у складу са Уставом, Законом о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Српске” број 97/16, 36/19, 61/21, 100/25 и 114/25), Статутом општине Билећа („Службени гласник општине Билећа” број 6/17) и другим важећим прописима, којима су утврђена подручја одговорности, надлежности органа и начин финансирања општине.

Органи Општине су Скупштина и Начелник општине. Скупштина општине, коју чине 19 одборника, је орган одлучивања и креирања политика Општине. Начелник општине заступа и представља Општину, носилац је извршне власти, руководи радом Општинске управе и одговоран је за њен рад.

Према Одлуци Владе Републике Српске о степену развијености јединица локалне самоуправе у Републици Српској за 2025. годину („Службени гласник Републике Српске” број 97/24) Општина је сврстана у средње развијене јединице локалне самоуправе.

Пословање Општине одвија се у трезорском систему пословања (СОФИ), а финансијске трансакције су евидентирани у оквиру фонда 01 (буџет у ужем смислу) и фонда 03 (фонд грантова). Средства за рад у 2025. години су обезбијеђена из пореских и непореских прихода, грантова, трансфера између различитих јединица власти, примитака за нефинансијску имовину и осталих примитака.

Ревизијом је обухваћен консолидовани финансијски извјештај Општине који укључује финансијске извјештаје Општинске управе и нижих буџетских корисника: Територијалне ватрогасно-спасилачке јединице Билећа (у даљем тексту: Ватрогасна јединица), Јавне установе Центар за социјални рад Билећа (у даљем тексту: Центар за социјални рад), Јавне установе за предшколско васпитање и образовање „Будућност” Билећа (у даљем тексту: Дјечији вртић), Јавне установе Културно-спортски центар Билећа (у даљем тексту: Културно-спортски центар), Јавне установе Дом културе „Јевто Дедијер” Билећа (у даљем тексту: Дом културе), Јавне установе Центар за информисање Билећа (у даљем тексту: Центар за информисање), Јавне установе Туристичка организација општине Билећа (у даљем тексту: Туристичка организација), Јавне установе Средњошколски центар „Голуб Куреш” Билећа (у даљем тексту: Средњошколски центар), Јавне установе Народне библиотеке „Владимир Гађиновић” Билећа (у даљем тексту: Народна библиотека) и Јавне здравствене установе Дом здравља „Свети Лука” Билећа (у даљем тексту: Дом здравља). Ентитети јавног сектора над којима постоји контрола од стране Општине као оснивача и власника су Јавно предузеће „Водовод” а.д. Билећа (у даљем тексту: ЈП „Водовод”), Јавно предузеће „Комус” а.д. Билећа (у даљем тексту: ЈП „Комус”), Јавно предузеће „Пречистач отпадних вода” д.о.о. Билећа (у даљем тексту: ЈП „Пречистач отпадних вода”) и Јавно предузеће „Билећастан” д.о.о. Билећа (у даљем тексту: ЈП „Билећастан”).

На достављени Нацрт извјештаја о проведеној финансијској ревизији, Општина није имала примједби.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италиком словима.

2. Провођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске је провела финансијску ревизију Општине за 2022. годину у којој је дато 11 препорука за финансијске извјештаје и осам препорука за усклађеност. Општина је доставила одговор о предузетим радњама ради превазилажења пропуста и неправилности утврђених у ревизијском извјештају у складу са чланом 21. став (3) Закона о ревизији јавног сектора Републике Српске („Службени гласник Републике Српске” број 98/05 и 20/14).

Ревизијом је утврђено да су четири препоруке проведене, четири дјелимично проведене, а 11 препорука није проведено.

Дјелимично проведене препоруке односе се на објелодањивање информације у вези сталности пословања у Напоменама уз финансијске извјештаје, провођење поступака и процедура пописа код Народне библиотеке, доношење плана јавних набавки и одлука о покретању поступака јавних набавки и сачињавања извјештаја о извршењу буџета са приказаним подацима о стањима на јединственим рачунима трезора, рачунима посебних намјена, извршеним реалокацијама и стању имовине, обавеза и извора средстава.

Препоруке које нису проведене односе се на сачињавање консолидованог биланса стања (тачка 6. извјештаја), евидентирање трансакција додјеле средстава гранта на основу вјеродостојне књиговодствене исправе (тачка 6.1.2.1. извјештаја), класификацију грантова и обавеза за дознаке (тачке 6.1.2.1 и 6.3.2.1. извјештаја), преиспитивања књиговодствене вриједности земљишта (тачка 6.1.2.1 извјештаја), признавање и вредновање залиха ситног инвентара код Ватрогасне јединице, корекције краткорочне финансијске имовине и разграничења код Општине и Културно-спортског центра (тачка 6.3.1.1 извјештаја), успостављање помоћне књиге потраживања код Културно-спортског центра, усклађивање стања помоћне књиге основних средстава са стањем у главној књизи (тачка 3. извјештаја), успостављање система интерних контрола према одредбама Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске (тачка 3. извјештаја), подношење извјештаја о намјенском утрошку додијељених средстава гранта (тачка 6.1.2.1 извјештаја), усклађивање Одлуке о платама и другим правима функционера Општине Билећа у дијелу коефицијената са одредбама Закона о раду (тачка 3. извјештаја), као и доношење Одлуке о категоризацији спортова, спортиста и спортских стручњака (тачка 3. извјештаја).

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

Правилником и измјенама правилника о организацији и систематизацији радних мјеста у Општинској управи Општине Билећа („Службени гласник Општине Билећа” број 5/18, 2/19, 3/19, 1/20, 2/20, 4/20, 5/20, 1/21, 7/21, 3/22, 4/22, 5/23, 7/24, 2/25, 3/25 и 7/25) је дефинисана унутрашња организација и систематизација послова, организационе јединице и њихов дјелокруг рада, радна мјеста, потребан број запослених и услови за обављање послова на радним мјестима, као и друга питања која се односе на организацију рада општинске управе. Правилником је систематизовано 112 радних мјеста са 156 извршилаца.

На дан 31.12.2025. године у Општинској управи било је запослено 109 радника, од чега 75 службеника (71 на неодређено и 4 на одређено вријеме), 27 намјештеника на неодређено вријеме, 3 функционера (начелник општине, замјеник начелника општине и потпредсједник Скупштине општине) и 4 приправника, док је код осталих буџетских корисника било запослено 145 извршилаца, и то: Центар за информисање 9, Центар за социјални рад 9, Дјечији вртић 23, Дом културе 11, Дом здравља 51, Културно-спортски центар 26, Народна библиотека 6 и Туристичка организација 10.

У току 2025. године у Општинској управи радни однос је засновало осам лица, од којих су три лица првобитно именована као вршиоци дужности начелника одјељења, а након тога су изабрана/именована на мандатни период у складу са прописаном процедуром. Поред наведених, три лица су примљена на неодређено вријеме, од чега два службеника и један намјештеник, док су два лица примљена на одређено вријеме у статусу приправника. Радни однос је престао за 15 лица, највећим дијелом због одласка у пензију (шест лица) и истека уговора о раду на одређено вријеме за приправнике (шест лица), док је код једног лица радни однос престао споразумно.

Одлуком Владе Републике Српске о примјени одредаба Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске” број 21/21 и 69/21) продужена је примјена одредби наведеног колективног уговора, која је оспорена Одлуком Уставног суда Републике Српске („Службени гласник Републике Српске” број 20/23). У 2025. години је донесен Закон о платама запослених у органима јединице локалне самоуправе („Службени гласник Републике Српске” број 62/25) који је у примјени од 1.1.2026. године, а којим је уређен начин утврђивања плате, права на накнаду и помоћ, те друга права из радног односа службеника, намјештеника и других запослених који немају статус службеника у градској, односно општинској управи. Почетком 2026. године закључен је Посебни колективни уговор за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске” број 4/26).

Обрачун личних примања запослених у Општинској управи Билећа у 2025. години је вршен на основу одредби Колективног уговор за запослене у Општинској управи Билећа („Службени гласник Општине Билећа” број 2/18, 2/20, 8/22 и 6/24).

Одлука о платама и другим правима функционера Општине Билећа („Службени гласник Општине Билећа” број 6/17 и 3/21) у дијелу дефинисања коефицијената (брuto принцип) није усклађена са одредбама Закона о раду („Службени гласник Републике Српске” број 1/16, 66/18, 119/21, 112/23 и 39/24). Обрачун плата функционерима Општине вршен је у складу са одредбама наведеног закона (брuto принцип обрачуна плата), а Скупштина општине у 2025. години није донијела нову одлуку или измјене поменутог одлуке.

Стање помоћне књиге основних средстава није усклађено са стањем у главној књизи у износу од 644.231 КМ, што није у складу са чланом 17. став (3) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске („Службени гласник Републике Српске” број 94/15 и 78/20).

У складу са Рјешењима о именовању Комисија за годишњи попис имовине и обавеза на дан 31.12.2025. године, извршен је попис имовине и обавеза и евидентирање резултата пописа имовине и обавеза Општинске управе и нижих буџетских корисника. Ревизијским испитивањем провођења пописа утврђене су неусклађености са одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза („Службени гласник Републике Српске” број 45/16 и 113/21), јер код Општинске управе нису пописане инвестиције у току, што није у складу са чланом 4. Правилника, а пописне листе нису овјерене од стране овлашћеног лица и није наведен датум њиховог пријема од стране појединачних комисија како је предвиђено чланом 17. став (8) Правилника. Извјештај Централне пописне комисије о попису имовине и обавеза на дан 31.12.2025. године сачињен је дана 16.04.2026. године, што није у складу са роком из члана 20. став (2) Правилника и не садржи податке о стручној и професионалној квалификацији, као и радном ангажману лица ангажованих на попису, што није у складу са чланом 20. став (1) тачка 2. Правилника, а надлежни орган Општинске управе није разматрао и усвојио Извјештај о извршеном попису имовине и обавеза на дан 31.12.2025. године, што није у складу са чланом 21. став (1) Правилника.

Извјештаји о извршеном попису имовине и обавеза на дан 31.12.2025. године код Дома здравља, Културно-спортског центра и Туристичке организације нису разматрани и усвојени од стране надлежног органа, што није у складу са чланом 21. став (1) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза. Извјештај о извршеном попису имовине и обавеза код Дома здравља, Културно-спортског центра и Туристичке организације не садржи упоредни преглед стварног и књиговодственог стања пописане имовине и обавеза, а код Дома здравља не садржи ни податке о професионалној квалификацији те радном ангажману лица ангажованих на попису, што није у складу са чланом 20. став (1) тачка 2. и 3. Правилника. Такође, Комисија за попис код Туристичке организације није извршила попис и утврдила стварно стање имовине и обавеза, а код Културно-спортског центра није извршила попис потраживања и обавеза, на начин како је предвиђено чланом 4. и 5. Правилника.

Скупштина општине није донијела Стратегију развоја општине Билећа којом се утврђују стратешки циљеви и приоритети развоја јединица локалне самоуправе сходно члану 8. став (4) и члану 14. став (1) Закона о стратешком планирању и управљању развојем у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске” број 63/21). Такође, Општина није утврдила категоризацију спортова, спортиста и спортских стручњака за своје подручје, што није у складу са чланом 119. Закона о спорту („Службени гласник Републике Српске” број 79/20).

У складу са одредбама Правилника о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске” број 1/22), Општина је сачинила годишњи извјештај електронским попуњавањем обрасца Извјештај о спровођењу планираних активности на успостављању и развоју система финансијског управљања и контроле за 2025. годину са прилозима. У 2025. години, Општина није уредила систем интерних контрола према одредбама Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске („Службени гласник Републике Српске” број 91/16) и Упутства о начину и поступку спровођења финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске” број 99/17), јер није успоставила књигу пословних процеса (тачка 31. упутства), није донијела акт о управљању ризицима (члан 8. став (2) Закона) и успоставила регистар ризика (тачка 33. Упутства). У току 2026. године проводе се активности на успостављању система интерних контрола према одредбама Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске.

Успостављени систем интерних контрола није функционисао на начин да је обезбиједио истинито и фер извјештавање и усклађеност са важећим законима и другим прописима, што је осим у овој тачки, образложено и у осталим тачкама Извјештаја.

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се:

- **изврши усклађивање стања помоћне књиге основних средстава са стањем у главној књизи, у складу са чланом 26. став (3) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске који је у примјени у 2026. години,**
- **интензивирају активности на успостављању система интерних контрола у складу са одредбама Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске и Упутством о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле у смислу да се успостави књига пословних процеса, донесе акт о управљању ризицима и успостави регистар ризика.**

Препоручује се начелнику Општине и директору Дома здравља, Културно-спортског центра и Туристичке организације да обезбиједе да се поступци и процедуре провођења пописа имовине и обавеза и извјештавања врше у складу са чланом 4., 5., 17. став (8), 20. став (1) тачка 2. и 3. и став (2) и чланом 21. став (1) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза.

Препоручује се Скупштини општине да Одлуку о платама и другим правима функционера Општине Билећа у дијелу коефицијената за обрачун плате усклади са одредбама Закона о раду, донесе Стратегију развоја општине Билећа сходно члану 8. став (4) и члану 14. став (1) Закона о стратешком планирању и управљању развојем у Републици Српској и утврди категоризацију спортова, спортиста и спортских стручњака у складу са чланом 119. Закона о спорту.

4. Набавке

Планом јавних набавки, са измјенама и допунама, у Општини Билећа за 2025. годину предвиђено је 125 поступака јавних набавки радова, роба и услуга у укупном износу од 6.139.030 КМ без урачунатог пореза на додату вриједност. План јавних набавки донесен је на основу члана 17. Закона о јавним набавкама, а измјене и допуне плана су објављиване на Порталу јавних набавки.

Према извјештају о реализацији, у току 2025. године проведено је 76 поступака јавних набавки укупне уговорене вриједности од 4.558.986 КМ, и то путем два отворена поступка у вриједности од 3.862.700 КМ, 11 конкурентских захтјева у вриједности од 390.710 КМ и 63 директних споразума у вриједности од 305.576 КМ.

Ревизијским испитивањем обухваћено је 10 поступака јавних набавки у вриједности од 3.802.009 КМ, што чини око 83% укупне уговорене вриједности јавних набавки, и то један отворени поступак који се односи на изградњу и опремање дјечијег вртића у Билећи у вриједности од 3.630.500 КМ, три конкурентска захтјева који се односе на набавку горива у вриједности од 47.260 КМ, набавку половног теретног моторног возила за потребе ТВСЈ Билећа у вриједности од 42.000 КМ и санацију депоније Торич у вриједности од 49.820 КМ, као и шест директних споразума у вриједности од 32.428 КМ који се односе на извођење радова на оградавању депоније у Мириловићима (5.800 КМ), извођење радова на замјени водоводне цијеви за дио Његошеве улице (5.956 КМ), набавку камера за видео надзор за потребе Општинске управе Билећа (3.604 КМ), набавку рачунарске опреме и рачунара (5.068 КМ), израду техничке документације – водоводни систем Баљци (6.000 КМ) и израду пројекта опремања дјечијег вртића у Билећи (6.000 КМ).

Општина је у Плану јавних набавки за 2025. годину планирала набавке истоврсних услуга путем директних споразума, иако је њихова укупна процијењена вриједност на годишњем нивоу била већа од 10.000 КМ и то за услуге израде пројекта и нацрта пет директних споразума укупне уговорене вриједности од 26.800 КМ, услуге надзора пројекта и документације два директна споразума укупне уговорене вриједности од 11.750 КМ, услуге техничког пројектовања четири директна споразума укупне уговорене вриједности од 23.987 КМ, услуге урбанистичког планирања четири директна споразума укупне уговорене вриједности од 15.800 КМ и услуге дератизације два директна споразума укупне уговорене вриједности од 11.945 КМ, што није у складу са чланом 87. став (3) Закона о јавним набавкама, којим је прописано да уговорни орган проводи поступак директног споразума за набавку робе, услуга или радова чија је процијењена вриједност једнака или мања од 6.000 КМ, при чему ни укупна процијењена вриједност истоврсних набавки на годишњем нивоу није већа од 10.000 КМ.

Општина Билећа је у 2025. години, без провођења поступка јавне набавке, уговорила извођење радова на асфалтирању прилазног пута у Панику, укупне вриједности од 213.058 КМ са урачунатим порезом на додату вриједност, односно 182.101 КМ без урачунатог пореза на додату вриједност, при чему је Општина финансирала 50% вриједности радова, односно 91.051 КМ, док је преостали дио финансиран донацијом. Иако је дио радова финансиран донацијом, Општина је била уговорна страна и инвеститор у уговору о извођењу радова, преузела је обавезу плаћања извођачу и извођач јој је испоставио окончану ситуацију за наплату, због чега донација представља извор суфинансирања, а не основ за изузеће од примјене Закона о јавним набавкама. Наведено није у складу са чланом 6., 14. став (4), 15. став (1) и став (2) тачка а) и чланом 18. став (1) Закона о јавним набавкама.

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се истоврсне набавке на годишњем нивоу планирају и проводе примјеном поступка јавне набавке који одговара њиховој укупној процијењеној вриједности, у складу са чланом 87. став (3) Закона о јавним набавкама, а набавке радова које Општина суфинансира планирају, покрећу и проводе поступцима јавне набавке који одговара процијењеној вриједности набавке, у складу са чланом 6., 14. став (4), 15. став (1) и став (2) тачка а) и чланом 18. став (1) Закона о јавним набавкама.

5. Припрема и доношење буџета

Скупштина општине Билећа је, на сједници одржаној дана 30.12.2024. године, донијела Одлуку о усвајању буџета Општине Билећа за 2025. годину у износу од 14.236.620 КМ и Одлуку о извршењу буџета Општине Билећа за 2025. годину („Службени гласник општине Билећа” број 1/25).

Одлука о усвајању Ребаланса буџета Општине Билећа за 2025. годину у износу од 15.950.893 КМ и Одлука о извршењу Ребаланса буџета Општине Билећа за 2025. годину („Службени гласник општине Билећа” број 8/25) су усвојене 10.12.2025. године, а којима су планирани порески приходи (8.005.860 КМ), непорески приходи (6.014.955 КМ), грантови (74.200 КМ), трансфери (807.000 КМ), примици за нефинансијску имовину (640.000 КМ), примици од финансијске имовине (7.100 КМ) и остали примици (390.235 КМ), као и расподјела суфицита из ранијих периода (11.543 КМ). Ребалансом буџета одобрен је буџетски оквир за финансирање расхода за лична примања запослених (7.800.459 КМ), расхода по основу коришћења роба и услуга (2.176.241 КМ), расхода финансирања (269.362 КМ), субвенција (418.000 КМ), грантова (474.969 КМ), дознака на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова (1.604.670 КМ), расхода финансирања између јединица власти (73.200 КМ), расхода по судским рјешењима (94.350 КМ), трансфера (25.140 КМ), буџетску резерву (40.000 КМ), те издатака за нефинансијску имовину (511.212 КМ), издатака за отплату дугова (1.044.028 КМ) и осталих издатака у износу од 1.419.262 КМ.

Након ребаланса буџета извршене су 34 реалокације средстава у укупном износу од 185.134 КМ, а у складу са тачком 10. и 11. Одлуке о извршењу Ребаланса буџета Општине Билећа за 2025. годину.

Код припреме и доношења буџета Општине за 2025. годину утврђена су одступања од буџетског календара која се односе на рокове достављања Нацрта буџета и Приједлога буџета Министарству финансија Републике Српске ради добијања препорука и сагласности, те достављања усаглашеног Приједлога буџета Скупштини општине на усвајање и доношења одлуке о усвајању буџета, што није у складу са чланом 28. став (1) тачка д), е), ж) и з) Закона о буџетском систему Републике Српске („Службени гласник Републике Српске” број 121/12, 52/14, 103/15, 15/16, 110/24 и 57/25).

Скупштина општине је, након прибављеног мишљења Фискалног савјета Републике Српске, усвојила План за измирење неизмирених обавеза пренесених из претходног периода, сходно члану 9. став (6) Закона о фискалној одговорности у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске” број 94/15 и 62/18).

Препоручује се начелнику Општине и Скупштини општине да обезбиједи да се буџет припрема и доноси у складу са роковима из буџетског календара сходно члану 28. Закона о буџетском систему Републике Српске.

6. Финансијски извјештаји

Општина је сачинила консолидовани финансијски извјештај за кориснике буџета општине Билећа за 2025. годину са Напоменама у складу са чланом 26. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника („Службени гласник Републике Српске” број 15/17 и 17/22) и исте доставила Министарству финансија Републике Српске у складу са чланом 49. наведеног правилника.

Приликом сачињавања консолидованог финансијског извјештаја за 2025. годину није проведен поступак консолидације на начин да је извршено укључивање (додавање) сразмјерног учешћа у нето имовини/капиталу јавних предузећа под контролом Општине и након тога елиминација оснивачких улога Општине у наведеним предузећима кроз консолидовани биланс стања, како је прописано чланом 123. (3. и 4.) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске” број 115/17 и 118/18), већ су у Главној књизи трезора Општине извршена књижења сразмјерног учешћа у капиталу јавних предузећа и искњижавања оснивачких улога Општине у истим. Такође, није извршена елиминација оснивачког улога код Дома културе евидентираних у главној књизи трезора Општине у износу од 5.000 КМ, што није у складу са чланом 122. став (2) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се приликом израде консолидованих финансијских извјештаја врши укључивање (додавање) сразмјерног дијела нето имовине/капитала ентитета који су под контролом Општине и елиминација оснивачких улога код нижих буџетских корисника кроз консолидовани биланс стања, у складу са чланом 122. став (2) и чланом 123. став (3. и 4.) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

6.1. Извјештај о извршењу буџета

Извршење буџета Општине за период 01.01-31.12.2025. године је исказано у обрасцу ПИБ 01 (Периодични извјештај о извршењу буџета на рачуноводственом фонду 01) и у обрасцу ПИФ (Периодични извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима).

Општина је у обрасцу ПИБ 01 исказала буџетске приходе и примитке у износу од 15.191.317 КМ, што је 5% ниже у односу на ребалансом одобрени буџетски оквир, а буџетски расходи и издаци исказани су у износу од 15.346.249 КМ, што је 4% ниже у односу на ребалансом одобрени буџетски оквир.

У обрасцу ПИФ исказани су укупни приходи и примици у износу од 17.651.132 КМ и укупни расходи и издаци у износу од 15.967.341 КМ.

6.1.1. Приходи и примици

Приходи и примици исказани су у износу од 17.651.132 КМ, од чега на фонду 01 (15.191.317 КМ) и фонду 03 (2.459.815 КМ), а односе се на приходе (17.153.698 КМ) и примитке (497.434 КМ).

6.1.1.1. Приходи

Приходе чине порески и непорески приходи, грантови и трансфери између и унутар јединица власти.

Порески приходи исказани су у износу од 8.309.080 КМ, а чине их порез на лична примања и приходи од самосталних дјелатности (854.576 КМ), порез на имовину (161.451 КМ), индиректни порези (7.073.923 КМ) и остали порески приходи (219.129 КМ). Наведени порески приходи су усаглашени са Министарством финансија Републике Српске путем Потврде о усаглашавању стања распоређених јавних прихода на рачуне буџета Општине Билећа за период 01.01-31.12.2025. године.

Непорески приходи исказани су у износу од 5.295.133 КМ, а највећим дијелом односе се на приходи од закупа и ренте (246.480 КМ), накнаде по разним основама (2.614.246 КМ) и приходи од пружања јавних услуга (2.361.875 КМ).

Приходи од закупа и ренте односе се на приходи од давања у закуп објеката (35.973 КМ) и приходи од земљишне ренте (210.507 КМ) реализоване на основу Одлуке о уређењу простора и грађевинском земљишту („Службени гласник општине Билећа” број 6/17) и Одлуке о утврђивању просјечне коначне грађевинске цијене м² корисне површине стамбеног и пословног простора за подручје општине Билећа („Службени гласник општине Билећа” број 4/25).

Накнаде по разним основама у највећем дијелу се односе на концесиону накнаду за коришћење електроенергетских објеката (2.180.835 КМ), накнаду за коришћење минералних сировина (63.452 КМ), накнаду за промјену намјене пољопривредног земљишта (158.954 КМ) и накнаду за коришћење вода по разним основама (58.250 КМ).

Општина Билећа није донијела План утрошка средстава од концесионих накнада за 2025. годину и План утрошка средстава од водних накнада за 2025. годину, што није у складу са чланом 32. Закона о концесијама („Службени гласник Републике Српске” број 59/13, 16/18, 70/20 и 111/21) и чланом 195. Закона о водама („Службени гласник Републике Српске” број 50/06, 92/09, 121/12 и 74/17). Годишњи извјештај о коришћењу средстава од наплаћене накнаде по основу промјене намјене пољопривредног земљишта у непољопривредне сврхе за 2025. годину, Општина није доставила надлежном министарству у складу са чланом 35. став (4) Закона о пољопривредном земљишту („Службени гласник Републике Српске” број 93/06, 86/07, 14/10, 5/12, 58/19, 119/21 и 106/22).

Приходи од пружања јавних услуга највећим дијелом се односе на приходи по основу партиципације, пружања здравствених и амбулантних услуга код Дома здравља (2.108.345 КМ) и властите приходи код нижих буџетских корисника (205.502 КМ), од чега су приходи по основу пружања услуга боравка дјеце у Дјечијем вртићу (148.934 КМ).

Грантови су исказани у износу од 110.962 КМ, од чега на фонду 01 (105.514 КМ) и фонду 03 (5.448 КМ), а највећим дијелом их чине грант Привредне коморе Војводине у сврху организовања „Сајма привреде 2025. у Билећи” (17.697 КМ), грант Удружења „Балканска мрежа музеја” за финансирање пројекта „Virtual museum on the move” Дома културе (9.701 КМ) и грант Централне изборне комисије (50.341 КМ).

Трансфери између и унутар јединица власти су исказани у износу од 3.438.523 КМ, од чега на фонду 01 (984.156 КМ) и фонду 03 (2.454.367 КМ), а највећим дијелом их чине трансфери од „Предсједника Републике” за финансирање пројекта „Изградња и опремање дјечијег вртића у Билећи” (2.124.367 КМ), за инвестиционо одржавање и адаптацију објекта Средњошколског центра (230.000 КМ) и набавку опреме код Дома здравља (80.000 КМ) и трансфери од Министарства здравља и социјалне заштите Републике Српске за финансирање права по основу Закона о социјалној заштити

(703.620 KM) и за Дом здравља у складу са Закључком Владе Републике Српске о прихватању Информације о финансијској помоћи јавним здравственим установама од 30.04.2025. године у износу од 262.969 KM.

Препоручује се начелнику Општине и Скупштини општине да обезбиједи да се доносе Планови намјенског утрошка средстава од концесионих накнада и накнада за воде, а годишњи извјештај о коришћењу средстава од наплаћене накнаде по основу промјене намјене пољопривредног земљишта у непољопривредне сврхе доставља надлежном министарству, у складу са чланом 32. Закона о концесијама, чланом 195. Закона о водама и чланом 35. став (4) Закона о пољопривредном земљишту.

6.1.1.2. Примици

Примици су исказани у износу од 497.434 KM, а чине их примици за нефинансијску имовину (279.360 KM), примици од финансијске имовине (3.394 KM) и остали примици (214.680 KM).

Примици за нефинансијску имовину односе се на примитке од продаје земљишта и то примитке по основу извршене двије експропријације земљишта у власништву општине (178.398 KM), продаје земљишта путем проведене јавне лицитације у складу са Одлуком Скупштине општине о продаји непокретности из својине општине од 21.05.2025. године (100.502 KM) и продаје земљишта путем непосредне погодбе (460 KM).

Остали примици највећим дијелом се односе на примитке од депозита и кауција од учесника лицитација за продају земљишта (50.250 KM) и примитке по основу рефундација плата за вријеме породичног одсуства од Јавне установе Јавни фонд за дјечију заштиту Републике Српске (у даљем тексту: Фонд за дјечију заштиту) у износу од 154.997 KM.

6.1.2. Расходи и издаци

Расходи и издаци исказани су у износу од 15.967.341 KM, од чега на фонду 01 (15.346.249 KM) и фонду 03 (621.092 KM), а односе се на расходе (12.549.144 KM) и издатке (3.418.197 KM).

6.1.2.1. Расходи

Расходи су исказани у износу од 12.549.144 KM, а чине их расходи за лична примања запослених (7.685.987 KM), расходи по основу коришћења робе и услуга (1.978.042 KM), расходи финансирања и други финансијски трошкови (221.657 KM), субвенције (398.043 KM), грантови (479.731 KM), дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова (1.599.819 KM), расходи финансирања, други финансијски трошкови и расходи трансакција размјене између и унутар јединица власти (72.497 KM), расходи по судским рјешењима (90.056 KM) и трансфери између јединица власти (23.312 KM).

Расходи за лична примања запослених исказани су у износу од 7.685.987 KM, а односе се на расходе за бруто плате запослених, расходе за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада, расходе за накнаде плата запослених за вријеме боловања, родитељског одсуства и осталих накнада плата и расходе за отпремнине и једнократне помоћи.

Расходи за бруто плате исказани су у износу од 6.473.164 KM, а чине их расходи за основну плату након опорезивања (3.802.412 KM), увећања основне плате по основу радног стажа, дежурства и осталим основама (339.064 KM), порез на доходак (278.606 KM) и збирни и остали доприноси на плату (2.053.081 KM).

Расходи за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада исказани су у износу од 1.099.162 KM, а највећим дијелом чине их накнаде за превоз на посао и са посла (76.945 KM), накнаде за топли оброк (437.870 KM), регрес (183.611 KM), порез на накнаде (81.081 KM), збирни доприноси на накнаде (303.897 KM), дневнице за службена путовања (11.877 KM) и јубиларне награде и награде за посебне резултате у раду (3.881 KM).

Расходи за накнаду плата запослених за вријеме боловања, родитељског одсуства и осталих накнада плата исказани су у износу од 17.624 KM, а односе се на расходе за накнаду плата које се не рефундирају (13.543 KM), порез на накнаде плата које се не рефундирају (429 KM) и расходе за доприноси на накнаду плата које се не рефундирају од фондова обавезног социјалног осигурања (3.652 KM).

Расходи за отпремнине и једнократне помоћи (брutto) исказани су у износу од 96.037 KM, а односе се на расходе за отпремнине по колективном уговору (67.982 KM), новчане помоћи приликом рођења дјетета (13.107 KM), новчане помоћи у случају смрти члана уже породице (8.335 KM), новчане помоћи у случају теже болести или инвалидности (4.657 KM) и остале једнократне помоћи (1.956 KM).

Расходи по основу коришћења робе и услуга исказани су у износу од 1.978.042 KM, од чега се на Општину односи (1.418.306 KM), а на ниже буџетске кориснике (559.736 KM). Највећим дијелом чине их расходи по основу закупа (69.997 KM), расходи по основу утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга (343.649 KM), расходи за режијски материјал (44.865 KM), расходи за материјал за посебне намјене (135.043 KM), расходи за текуће одржавање (100.208 KM), расходи по основу путовања и смјештаја (39.616 KM), расходи за стручне услуге (191.608 KM), расходи за услуге одржавања јавних површина и заштите животне средине (497.905 KM) и остали непоменути расходи (555.151 KM).

Расходе по основу утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга највећим дијелом чине расходи по основу утрошка енергије (209.260 KM), комуналне услуге (75.391 KM), комуникационе услуге (54.573 KM) и транспортне услуге (4.425 KM). Расходи по основу утрошка енергије односе се на расходе по основу утрошка електричне енергије (147.223 KM), дрвета (18.439 KM) и нафте и нафтних деривата (43.598 KM).

Расходе за текуће одржавање највећим дијелом чине расходи за текуће одржавање објеката друмског саобраћаја (38.081 KM), текуће одржавање превозних средстава (21.283 KM), текуће одржавање електричних инсталација (10.889 KM) и остале услуге и материјал за текуће поправке и одржавање зграда (12.604 KM).

Расходе за стручне услуге највећим дијелом чине расходи за услуге израде пројектне документације (89.495 KM), услуге информисања и медија (23.335 KM), услуге осигурања (19.903 KM), компјутерске услуге (13.211 KM), правне, административне и геодетско-катастарске услуге (11.326 KM) и остале стручне услуге (18.361 KM).

Расходе за одржавање јавних површина и заштиту животне средине чине расходи за услуге чишћења јавних површина (330.457 KM), утрошак електричне расвјете на јавним површинама (82.837 KM), остале услуге одржавања јавних површина (75.610 KM) и услуге заштите животне средине (9.000 KM), а Програмом обављања услуга заједничке комуналне потрошње за 2025. годину утврђен је план одржавања јавних површина.

Остале непоменути расходе највећим дијелом чине расходи за бруто накнаде за рад ван радног односа (346.141 KM) и расходи по основу репрезентације (155.956 KM).

Расходи бруто накнада за рад ван радног односа односе се на расходе за накнаде волонтерима (11.613 KM), накнаде члановима управних и надзорних одбора (9.929 KM), накнаде члановима комисија и радних група (31.370 KM), накнаде одборницима

(98.453 KM), накнаде по уговору о дјелу (65.244 KM), накнаде за привремене и повремене послове и уговор о допунском раду (56.465 KM) и остале бруто накнаде за рад ван радног односа (73.067 KM).

Расходи по основу репрезентације односе се на расходе по основу репрезентације у земљи (27.442 KM), репрезентације у иностранству (1.459 KM), организације пријема, манифестација и слично (118.270 KM), поклона (2.316 KM) и остале расходе по основу репрезентације (6.469 KM).

Расходи финансирања и други финансијски трошкови су исказани у износу од 221.657 KM, а односе се на расходе за камате по основу емитованих обвезница (149.834 KM), расходе за камате за примљене зајмове у земљи (63.727 KM) и затезне камате (8.096 KM).

Субвенције су исказане у износу од 398.043 KM, а односе се на субвенције јавним нефинансијским субјектима у области пољопривреде, водопривреде и шумарства (89.154 KM), субвенције нефинансијским субјектима у области пољопривреде, водопривреде и шумарства (221.876 KM) и субвенције нефинансијским субјектима у области саобраћаја и веза (87.013 KM).

У оквиру субвенција нефинансијским субјектима у области пољопривреде, водопривреде и шумарства класификована су дозначена средства ЈП „Пречистач отпадних вода” у износу од 168.000 KM које немају карактер субвенција већ представљају текући грант (помоћ у обављању редовних активности), што није у складу са чланом 95. став (3) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске” број 98/16, 115/17, 118/18 и 97/23). Због наведеног, субвенције су прецијењене, а грантови потцијењени за износ од 168.000 KM.

Грантови су исказани у износу од 479.731 KM, а односе се на грантове хуманитарним организацијама и удружењима (57.000 KM), спортским и омладинским организацијама и удружењима (153.320 KM), етничким и вјерским организацијама и удружењима (15.000 KM), организацијама и удружењима за афирмацију породице и заштиту права жена, дјеце, избјеглих и расељених лица, бораца и особа са инвалидитетом (91.600 KM), организацијама и удружењима у области здравствене и социјалне заштите, заштите животне средине и комуналне дјелатности (52.900 KM), организацијама и удружењима у области образовања, научно-истраживачке дјелатности, културе и информација (32.000 KM) и остале текуће грантове непрофитним субјектима у земљи (51.869 KM).

Грантови спортским и омладинским организацијама и удружењима највећим дијелом се односе на средства за финансирање спорта (117.720 KM), као и на средства додијељена ОО „Језерине” (8.700 KM), Фондацији Мозаик (8.900 KM), Спортско-риболовном друштву (4.000 KM), Ловачком друштву „Видуша” (3.000 KM), Мото клубу ЈУГ (3.000 KM), Планинарском друштву „Коритник” Билећа (3.000 KM), Организацији младих Ситница (3.000 KM) и Билијар клубу „Respect” (2.000 KM).

Грантови организацијама и удружењима за афирмацију породице и заштиту права жена, дјеце, избјеглих и расељених лица, бораца и особа са инвалидитетом највећим дијелом се односе на средства додијељена Општинској борачкој организацији (90.000 KM), док се грантови организацијама и удружењима у области здравствене и социјалне заштите, заштите животне средине и комуналне дјелатности највећим дијелом односе на средства додијељена Удружењу дјеце са посебним потребама „Ведар осмијех” Билећа (21.800 KM) и Удружењу „Света Петка” (8.000 KM).

Грантови организацијама и удружењима у области образовања, научно-истраживачке дјелатности, културе и информација највећим дијелом односе се на средства додијељена СПКД „Просвјета” (11.000 KM), Удружењу гуслара „В. Глигор

Милићевић“ (4.000 KM), КУД „Владимир Гађиновић“ (4.000 KM) и Удружењу гуслара „Влатко Вуковић“ (4.000 KM), а остали текући грантови непрофитним субјектима у земљи највећим дијелом се односе на грант за новосклопљене бракове (28.000 KM), грант за додјелу средстава за треће и више дјеце (12.200 KM) и средства додијељена ЈП „Билећастан“ (7.669 KM).

Распоред средстава гранта по корисницима највећим дијелом вршен је при изради буџета/ребаланса буџета Општине, на начин да су поједини корисници средстава уврштени у Ребаланс буџета. За дио средстава гранта у износу од 55.200 KM доношене су посебне одлуке начелника Општине, а достављеном документацијом није потврђено да је расподјела извршена на основу приједлога комисије и уз обезбијеђен транспарентан приступ потенцијалним корисницима путем јавног позива, како је прописано тачком XIV Одлуке о извршењу Ребаланса буџета Општине Билећа за 2025. годину.

Дио корисника текућих грантова, који се односе на спортске и омладинске организације и удружења, организације и удружења за афирмацију породице и заштиту права жена, дјеце, избјеглих и расељених лица, бораца и особа са инвалидитетом, организације у области културе и остале непрофитне субјекте, није доставио извјештаје о намјенском утрошку додијељених средстава, што није у складу са тачком XV Одлуке о извршењу Ребаланса буџета Општине Билећа за 2025. годину.

Такође, трансакције по основу додјеле дијела наведених грантова (ЈП „Пречистач отпадних вода“ и ЈП „Билећастан“, Општинској борачкој организацији, спортским и омладинским организацијама и удружењима и културно-умјетничким друштвима) евидентирани су у главној књизи трезора на основу планираних ставки у буџету Општине и налога начелника, без вјеродостојне књиговодствене исправе и без сачињеног прописаног обрасца за трезорско пословање, што није у складу са чланом 4. став (1. и 2.) и чланом 6. став (1) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Расподјела средстава за финансирање спорта извршена је по спортским клубовима према Кључу о расподјели средстава за спорт у 2025. години, који је сачињен у оквиру Одјељења за привреду, друштвене дјелатности и инспекцијске послове, на основу приједлога Стручног савјета за спорт. Наведени начин расподјеле средства није у складу са чланом 39. став (2) тачка 9) Закона о локалној самоуправи, јер је надлежност Скупштине општине између осталог да доноси одлуке и друга општа акта о обављању функција из области спорта.

Дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова су исказане у износу од 1.599.819 KM, а односе се на дознаке корисницима социјалне заштите које се исплаћују од стране установа социјалне заштите (1.350.535 KM), дознаке грађанима које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова (193.363 KM) и дознаке пружаоцима услуга социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова (55.921 KM).

Дознаке корисницима социјалне заштите које се исплаћују од стране установа социјалне заштите односе се на сталну новчану помоћ која се исплаћује штићеницима установа социјалне заштите (110.539 KM), додатак за помоћ и његу другог лица који се исплаћује штићеницима установа социјалне заштите (1.063.319 KM), помоћ за оспособљавање за рад дјеце и омладине (800 KM), једнократну новчану помоћ (19.650 KM), текуће помоћи у натури (11.151 KM) и остале текуће дознаке штићеницима установа социјалне заштите (145.075 KM).

Дознаке грађанима које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова односе се на текуће помоћи ученицима, студентима и појединцима у области науке и културе (98.730 KM), текуће помоћи грађанима у натури из буџета Републике, општина и градова (38.426 KM) и остале текуће дознаке грађанима (56.207 KM).

Дознаке пружаоцима услуга социјалне заштите односе се на дознаке пружаоцима услуга социјалне заштите за помоћ у кући (7.650 KM), дознаке установама социјалне заштите за смјештај штићеника (47.703 KM) и остале дознаке пружаоцима услуга социјалне заштите које се исплаћују од стране установа социјалне заштите (568 KM). Наведене дознаке односе се на права и услуге социјалне заштите које се обезбјеђују у складу са Законом о социјалној заштити, укључујући смјештај у установе социјалне заштите и услуге подршке корисницима.

Расходи финансирања и други финансијски трошкови између јединица власти су исказани у износу од 72.497 KM и у цијелости се односе на расходе камата по основу кредита Европске инвестиционе банке.

Расходи по судским рјешењима су исказани у износу од 90.056 KM, а највећим дијелом се односе на расходе по основу исплате главнице дуга по судским рјешењима (48.307 KM) и остале расходе по судским рјешењима (34.063 KM).

Трансфери између јединица власти исказани су у износу од 23.312 KM, а односе се на трансфере код Општинске управе (10.003 KM) и трансфере код Центра за социјални рад (13.309 KM).

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се:

- **евидентирање трансакција додјеле средстава гранта врши на основу вјеродостојне књиговодствене исправе и сачињеног трезорског обрасца, у складу са чланом 4. став (1. и 2.) и чланом 6. став (1) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике,**
- **подносе извјештаји о намјенском утрошку додијељених средстава гранта у складу са Одлуком о извршењу буџета општине Билећа за посматрану годину,**
- **класификација грантова врши у складу са чланом 95. став (3) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.**

6.1.2.2. Издаци

Издаци су исказани у износу од 3.418.197 KM, од чега на фонду 01 (2.797.105 KM) и на фонду 03 (621.092 KM), а чине их издаци за нефинансијску имовину (979.490 KM), издаци за отплату дугова (1.033.004 KM) и остали издаци (1.405.703 KM).

Издаци за нефинансијску имовину највећим дијелом се односе на издатке за изградњу и прибављање зграда и објеката (379.421 KM), инвестиционо одржавање, реконструкцију и адаптацију зграда и објеката (341.222 KM) и набавку постројења и опреме (253.147 KM).

Издаци за изградњу и прибављање зграда и објеката највећим дијелом се односе на изградњу дјечијег вртића (299.369 KM), издаци за инвестиционо одржавање, реконструкцију и адаптацију зграда и објеката највећим дијелом се односе на радове на санацији мокрих чворова и учионица у објекту Средњошколског центра (225.231 KM) и радове на асфалтирању прилазног пута у Панику (106.529 KM), а издаци за набавку постројења и опреме највећим дијелом се односе на набавку возила за потребе Ватрогасне јединице (49.140 KM) и медицинске и лабораторијске опреме код Дома здравља (114.894 KM).

Издаци за отплату дугова су исказани у износу од 1.033.004 KM, а највећим дијелом односе се на издатке за отплату главнице по основу примљених зајмова у земљи доспјелих у 2025. години код „НЛБ банка“ а.д. Бања Лука и „UniCredit Bank“ а.д. Бања Лука (480.278 KM), емитованих обвезница (424.745 KM) и кредита Европске инвестиционе банке (87.781 KM), као и издатке за отплату осталих дугова (40.200 KM).

У оквиру издатака за отплату осталих дугова класификовани су издаци по основу поврата депозита и кауција у износу од 40.200 КМ, што није у складу са чланом 118. став (3) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Остали издаци су исказани у износу од 1.405.703 КМ, а највећим дијелом се односе на издатке по основу отплате неизмирених обавеза из ранијих година (1.174.400 КМ) у оквиру којих су евидентирани издаци по основу измирења обавеза према МХ „ЕРС” МП а.д. Требиње ЗП „Хидроелектране на Требишњици” а.д. Требиње (у даљем тексту: ЗП „Хидроелектране на Требишњици”) у износу од 241.898 КМ, као и остале издатке из трансакција са другим јединицама власти по основу накнада плате за вријеме породичног и родитељског одсуства који се рефундирају од Фонда за дјечију заштиту и накнада плате за вријеме боловања које се рефундира од Фонда здравственог осигурања Републике Српске (219.384 КМ).

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се класификација издатака по основу поврата депозита и кауција врши у складу са чланом 118. став (3) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

6.1.3. Буџетски суфицит/дефицит

У обрасцу ПИБ 01 исказан је буџетски суфицит у износу од 2.065.701 КМ, а представља збир бруто буџетског суфицита (2.144.739 КМ) и нето издатака за нефинансијску имовину исказаних у негативном износу од 79.038 КМ.

У обрасцу ПИФ исказан је укупан суфицит по фондовима (01 и 03) у износу од 3.904.424 КМ, а представља збир бруто суфицита (4.604.554 КМ) и нето издатака за нефинансијску имовину исказаних у негативном износу од 700.130 КМ.

6.1.4. Нето финансирање

У обрасцу ПИБ 01 исказано је нето финансирање за фонд 01 у негативном износу од 2.220.633 КМ. Укупно нето финансирање по свим рачуноводственим фондовима (01 и 03) исказано је обрасцу ПИФ у негативном износу од 2.220.633 КМ и представља збир примитака за финансијску имовину (3.394 КМ) и осталих примитака (214.680 КМ) умањен за издатке за отплату дугова (1.033.004 КМ) и остале издатке (1.405.703 КМ).

6.1.5. Разлика у финансирању

У обрасцу ПИБ 01 исказана је разлика у финансирању за фонд 01 у негативном износу од 154.932 КМ. Укупна разлика у финансирању по свим рачуноводственим фондовима (01 и 03) исказана је у обрасцу ПИФ у износу од 1.683.791 КМ и представља разлику између укупних прихода и примитака (17.651.132 КМ) и укупних расхода и издатака (15.967.341 КМ).

6.2. Биланс успјеха

Приходи и расходи исказани у консолидованом билансу успјеха за период 01.01-31.12.2025. године, поред прихода и расхода исказаних у обрасцу ПИФ, садрже приходе и расходе обрачунског карактера.

6.2.1. Приходи

Приходи су исказани у износу од 17.388.990 КМ, а чине их порески и непорески приходи, грантови и трансфери између јединица власти (детаљно образложени у тачки 6.1.1.1. извјештаја) и приходи обрачунског карактера.

6.2.1.1. Приходи обрачунског карактера

Приходи обрачунског карактера исказани су у износу од 235.292 KM, а највећим дијелом се односе на приходе од усклађивања вриједности потраживања евидентирани по основу Извјештаја Пореске управе Републике Српске из јединствене евиденције о пријављеним и уплаћеним порезима за период 01.01-31.12.2025. године (20.520 KM), остале приходе по основу усклађивања вриједности нефинансијске имовине код Дома здравља (32.541 KM), помоћи у натури (112.519 KM) и приходе обрачунског карактера евидентирани по основу пореских и других фискалних прописа (31.977 KM).

Помоћи у натури највећим дијелом се односе на донацију у вези асфалтирања прилазног пута у Панику код Општинске управе (106.529 KM).

6.2.2. Расходи

Расходи су исказани у износу од 13.621.717 KM, а чине их расходи који су детаљно образложени у тачки 6.1.2.1. извјештаја и расходи обрачунског карактера.

6.2.2.1. Расходи обрачунског карактера

Расходи обрачунског карактера исказани су у износу од 1.072.573 KM, а односе се на расходе по основу амортизације (1.029.428 KM) и расходе од усклађивања вриједности имовине (43.145 KM).

Расходи по основу амортизације односе се на расходе по основу амортизације зграда и грађевинских објеката (949.595 KM), постројења и опреме (79.390 KM) и биолошке имовине (444 KM).

Код Ватрогасне јединице износ обрачунате амортизације у 2025. години од 46.160 KM евидентиран је на потражној страни расхода по основу амортизације и дуговној страни кореспондентних конта произведене сталне имовине, што није у складу са чланом 26. став (4) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике. Због наведеног су потцијењени расходи обрачунског карактера, а прецијењена произведена стална имовина за износ од 92.320 KM.

Приликом обрачуна амортизације за пословне објекте, системе водовода и канализације и теренска ватрогасна возила примјењиване су стопе које одступају од прописаних годишњих амортизационих стопа, а није донесен одговарајући акт о разлозима одступања, како је прописано чланом 5. став (2) Правилника о примјени годишњих амортизационих стопа за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске” број 110/16).

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се:

- **расходи по основу обрачунате амортизације евидентирају у складу са чланом 26. став (4) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике, приликом обрачуна амортизације за пословне објекте, системе водовода и канализације и теренска ватрогасна возила,**
- **примјењују прописане годишње амортизационе стопе, а у случају одступања од прописаних стопа, донесе одговарајући акт о разлозима одступања, како је прописано чланом 3. став (3) и чланом 5. став (2) Правилника о примјени годишњих амортизационих стопа за буџетске кориснике.**

6.2.3. Финансијски резултат

У Консолидованом билансу успјеха за период 01.01-31.12.2025. године, као разлика прихода и расхода, исказан је позитиван финансијски резултат текуће године у износу од 3.767.273 KM.

Према налазу ревизије, финансијски резултат је прецијењен за износ од 284.408 KM, а што је објашњено у тачкама 6.2.2.1, 6.3.1.2. и 6.3.2.1 извјештаја.

6.3. Биланс стања

У консолидованом билансу стања на дан 31.12.2025. године, исказана је укупна актива у нето вриједности 72.281.722 KM (брuto вриједност 108.505.648 KM и исправка вриједности 36.223.926 KM), а чине је пословна актива и ванбилансна актива.

6.3.1. Актива

Пословна актива исказана је у нето вриједности од 60.432.503 KM (брuto вриједност 96.656.429 KM и исправка вриједности 36.223.926 KM), а чине је текућа и стална имовина.

6.3.1.1. Текућа имовина

Текућа имовина исказана је у нето вриједности од 4.742.803 KM (брuto вриједност 6.358.140 KM и исправка вриједности 1.615.337 KM), а односи се на краткорочну финансијску имовину и разграничења и нефинансијску имовину у текућим средствима.

Краткорочна финансијска имовина и разграничења исказани су у нето вриједности од 4.712.623 KM (брuto вриједност 6.327.960 KM и исправка вриједности 1.615.337 KM), а односе се на готовину и готовинске еквиваленте, краткорочне пласмане, краткорочна потраживања, краткорочна разграничења и краткорочну финансијску имовину и разграничења из трансакција са другим јединицама власти.

Готовина и готовински еквиваленти су исказани у износу од 3.118.297 KM, а односе се на новчана средства у благајни (15.496 KM) и новчана средства на рачунима код банака (3.102.801 KM).

Краткорочни пласмани су исказани у износу од 10.535 KM, а односе се на зајмове дате запосленима из ранијег периода.

Краткорочна потраживања су исказана у нето вриједности од 770.633 KM (брuto вриједност 2.385.970 KM и исправка вриједности 1.615.337 KM), а односе се на потраживања по основу продаје и извршених услуга (228.882 KM), потраживања од запослених (-517 KM), потраживања за ненаплаћене порезе, доприносе и непореске приходе (443.724 KM), потраживања за порезе, доприносе и непореске приходе за које је продужен рок плаћања, а доспијевају на наплату у року до годину дана евидентирана по основу Извјештаја Пореске управе Републике Српске из јединствене евиденције о пријављеним и уплаћеним порезима за период 01.01-31.12.2025. године (8.612 KM) и остала краткорочна потраживања (89.932 KM).

Потраживања по основу продаје и извршених услуга највећим дијелом се односе на потраживања код Општинске управе по основу закупа јавне површине (51.832 KM), комуналне накнаде (49.559 KM), комуналне таксе за коришћење рекламних паноа и билборда (27.942 KM) и закупа пословног простора (7.711 KM), те потраживања код Културно-спортског центра по основу закупа пословног простора (54.027 KM).

Потраживања за ненаплаћене порезе, доприносе и непореске приходе односе се на потраживања за ненаплаћене остале порезе евидентирана по основу Извјештаја Пореске управе Републике Српске из јединствене евиденције о пријављеним и уплаћеним порезима за период 01.01-31.12.2025. године (59.745 KM), потраживања

за непореске приходе од концесионе накнаде по основу обновљивих извора енергије (10.258 KM) и концесионе накнаде за потопљено земљиште у сврху производње електричне енергије (373.721 KM).

Остала краткорочна потраживања највећим дијелом се односе на позајмицу Дому здравља у складу са Одлуком Скупштине општине и Уговором о позајмици из 2017. године у износу од 75.000 KM.

Општина није вршила процјену наплативости и корекцију краткорочних потраживања по основу датих позајмица које нису наплаћене у року доспјећа, што није у складу са чланом 73. став (1. и 2.) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике. Због наведеног остала краткорочна потраживања и финансијски резултат ранијих година прецијењени су за износ од 75.000 KM.

Краткорочна разграничења су исказана у износу по 482.188 KM бруто вриједности и нето вриједности, а највећим дијелом односе се на краткорочно разграничене расходе (86.052 KM), дате авансе за нефинансијску имовину из ранијих година (60.000 KM) и краткорочна разграничења по основу пореза и доприноса на накнаде плата и неизмирених обавеза за накнаде плата за вријеме породилског и осталог родитељског одсуства која се рефундирају од фонда обавезног социјалног осигурања (326.707 KM).

Краткорочно разграничени расходи односе се на унапријед плаћене расходе, односно авансе, за које је почетно стање исказано у износу од 83.742 KM. Ревизији није презентована потпуна и вјеродостојна књиговодствена документација којом би се потврдили основ, намјена и испуњеност услова за њихово признавање као краткорочно разграничених расхода, нити су презентовани докази и образложења да се наведена стања и даље односе на будући обрачунски период, односно разлози због којих нису затворена на терет расхода, издатака или одговарајуће имовине.

Дати аванси за нефинансијску имовину из ранијих година у цијелости се односе на учешће у суфинансирању пројекта „Изградња водовода Селиште-Прераца Општина Билећа“ по закљученом Споразуму са Јединицом за координацију пољопривредних пројеката Министарства пољопривреде, шумарства и вољопривреде Републике Српске из 2015. године. Чланом 6. Споразума је предвиђено да ће након завршетка радова, комисија потврдити завршетак пројекта, а Општина преузети објекат укључујући све дужности и одговорности које се тичу власништва над објектом. Ревизији није презентован Записник којим се потврђује завршетак пројекта.

Краткорочна разграничења по основу пореза и доприноса на накнаде плата и неизмирених обавеза за накнаде плата за вријеме породилског и осталог родитељског одсуства која се рефундирају од фонда обавезног социјалног осигурања у почетном стању су исказана у износу од 298.592 KM.

Општина није презентовала потпуну документацију којом би се потврдило да су за наведена разграничења испуњени законски услови за рефундацију, односно, доказе да право није изгубљено због протеча рокова или одгођеног плаћања пореског дуга. С обзиром на то да су услови за остваривање права на рефундацију зависили од закона који је важио у вријеме подношења захтјева, те да је у важећем законском оквиру право условљено редовном уплатом доприноса и роковима за подношење захтјева и требовања средстава, а за кориснике којима је одгођено плаћање пореског дуга постоји посебно законско ограничење, ревизијом није потврђено да исказана разграничења у цијелости представљају наплативу имовину Општине.

Краткорочна финансијска имовина и разграничења из трансакција са другим јединицама власти су исказани у износу од по 330.970 KM бруто вриједности и нето вриједности, а највећим дијелом се односе на потраживања од Министарства

здравља и социјалне заштите Републике Српске по основу суфинансирања права из социјалне заштите (62.385 KM) и трансфера финансијских средстава Дому здравља (135.061 KM), потраживања по основу расподеле јавних прихода на дан 31.12.2025. године (36.139 KM) и потраживања по основу рефундације за накнаду плата из доприноса за здравствено осигурање (20.487 KM), доприноса за заштиту од незапослености (9.075 KM) и доприноса за дјечију заштиту (39.056 KM).

Општина није вршила процјену и корекцију краткорочне финансијске имовине и разграничења из трансакција са другим јединицама власти која се односе на потраживања по основу рефундације за накнаду плата у износу од 25.219 KM, како је прописано чланом 73. став (1. и 2.) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Нефинансијска имовина у текућим средствима је исказана у износу од по 30.180 KM бруто вриједности и нето вриједности, а у потпуности се односи на вриједност ситног инвентара евидентираног код Ватрогасне јединице.

Препоручује се начелнику Општине да обезбједи да се преиспита основаност и наплативост, те сходно томе изврше потребна усаглашавања и књиговодствене корекције краткорочно разграничених расхода, датих позајмица, разграничења из трансакција са другим јединицама власти и датих аванса за нефинансијску имовину у складу са чланом 73. став (1. и 2.) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

6.3.1.2. Стална имовина

Стална имовина је исказана у нето вриједности од 55.689.700 KM (бруто вриједност 90.298.289 KM и исправка вриједности 34.608.589 KM), а односи се на дугорочну финансијску имовину и разграничења и нефинансијску имовину у сталним средствима.

Дугорочна финансијска имовина и разграничења су исказани у нето вриједности од 179.843 KM (бруто вриједност 198.538 KM и исправка вриједности 18.695 KM), а односи се на дугорочне пласмане и дугорочна потраживања.

Дугорочни пласмани су исказани у нето вриједности од 179.843 KM (бруто вриједност 181.843 KM и исправка вриједности 2.000 KM), а односе се на акције и учешћа у капиталу (100.403 KM) и дугорочне зајмове из ранијих година (79.440 KM).

Акције и учешћа у капиталу су иницијално признати (прије консолидације) у номиналној вриједности основног капитала уписаног у регистру суда и то ЈП „Комус” (57.116 KM), ЈП „Пречистач отпадних вода” (80.000 KM), ЈП „Водовод” (1.642.487 KM), ЈП „Билећастан” (5.000 KM) и оснивачких улога установа чији је оснивач Општина (17.000 KM), а у поступку консолидације извршено је њихово искњижавање, а што је детаљније објашњено у тачки 6. извјештаја.

Дугорочна потраживања су исказана у износу од по 16.695 KM бруто вриједности и исправке вриједности, а односе се на потраживања за порезе, доприносе и непореске приходе за које је продужен рок плаћања и која су евидентирана по основу Извјештаја Пореске управе Републике Српске из јединствене евиденције о пријављеним и уплаћеним порезима за период 01.01-31.12.2025. године.

Нефинансијска имовина у сталним средствима је исказана у нето вриједности од 55.509.857 KM (бруто вриједност 90.099.751 KM и исправка вриједности 34.589.894 KM), а односи се на произведену и непроизведену сталну имовину и нефинансијску имовину у сталним средствима у припреми.

Произведена стална имовина је исказана у нето вриједности од 15.913.487 KM (бруто вриједност 50.497.179 KM и исправка вриједности 34.583.692 KM) и односи се на

зграде и објекте, постројења и опрему, биолошку имовину и нематеријалну произведену имовину.

Зграде и објекти су исказани у нето вриједности од 14.713.945 KM (брuto вриједност 46.002.845 KM и исправка вриједности 31.288.900 KM), а односе се стамбене објекте и јединице за посебне социјалне групе (237.304 KM), пословни објекти и простори (7.875.081 KM), саобраћајни објекти (4.321.936 KM) и остали објекти (2.279.623 KM).

Према писаној информацији за потребе ревизије, Општина је у току 2025. године давала под закуп пословне просторе, а имовина која је дата у закуп није исказана као инвестициона имовина, што није у складу са чланом 23. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Постројења и опрема су исказани у нето вриједности од 1.189.516 KM (брuto вриједност 3.737.806 KM и исправка вриједности 2.548.290 KM), а највећим дијелом се односи на превозна средства (563.176 KM), комуникациону и рачунарску опрему (111.969 KM), гријну и расхладну опрему (163.412 KM), медицинску опрему код Дома здравља (132.403 KM) и опрему за образовање, науку, културу и спорт (149.473 KM).

Нематеријална произведена имовина је исказана у негативној нето вриједности од 2.372 KM (брuto вриједност 720.104 KM и исправка вриједности 722.476 KM). Структуру брuto вриједности нематеријалне имовине чине рачунарски програми (90.107 KM), улагања за успостављање катастра непокретности из ранијих година (286.640 KM), Урбанистички план општине Билећа за период 2002-2015. година (30.906 KM), Шумско-привредна основа за приватне шуме на подручју општине Билећа за период 01.01.2018-31.12.2027. године (17.318 KM), Шумско-привредна основа за приватне шуме из ранијег периода (70.746 KM), регулациони планови (54.589 KM) и пројектна документација за израду улуца, путева и других објеката (164.001 KM). У оквиру нематеријалне произведене имовине призната су улагања у пројектну документацију која чини саставни дио набавне вриједности тих средстава према MPC-JC 17 Некретнине, постројења и опрема, а не засебно нематеријално средство, што није у складу са чланом 24. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике. Дио нематеријалне произведене имовине није искњижен (повучен из употребе) иако је период њеног коришћења истекао сходно захтјевима MPC-JC 31 Нематеријална имовина (параграф 111б), док за дио нематеријалне произведене имовине (Шумско-привредне основе за приватне шуме на подручју општине Билећа за период 01.01.2018-31.12.2027. године) трошкови амортизације нису систематски алоцирани током вијека трајања средства, што није у складу са чланом 30. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Непроизведена стална имовина је исказана у нето вриједности од 33.438.759 KM (брuto вриједност 33.444.961 KM и исправка вриједности 6.202 KM), а највећим дијелом се односи на земљиште (33.438.121 KM) које је класификовано као пољопривредно земљиште (32.009.046 KM), градско-грађевинско земљиште (1.394.994 KM) и остало грађевинско земљиште (34.081 KM).

Комисија за попис на дан 31.12.2025. године је утврдила значајно неслагање између стварног стања утврђеног пописом и књиговодственог стања земљишта из разлога што се у књиговодственим евиденцијама налази земљиште које није у власништву општине и предложила да се изврши ванредни попис земљишта.

Према писаној информацији за потребе ревизије, код пољопривредног земљишта евидентираног у помоћној евиденцији основних средстава под инвентурним бројем 1018 у КО Мируше површине 625.082 м² у вриједности од 5.063.164 KM, само је парцела означена са к.п. број 546 у површини од 2.216 м² у својини Општине.

Код завршених поступака излагања, Општина није предузимала активности усклађивања и ажурирања података о земљишту у помоћној књизи основних средстава и главној књизи на начин да обезбиједи аналитичке податке и увид у хронолошки приказ извршених промјена у власништву над земљиштем у складу са чланом 12. став (5) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске.

Нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми је исказана у износу од по 6.157.611 KM бруто вриједности и нето вриједности, а односи се на стамбене и пословне објекте у припреми (256.090 KM), саобраћајне објекте у припреми (4.229.144 KM) и остале објекте у припреми (1.572.377 KM). Структуру сталних средстава у припреми највећим дијелом чине радови на изградњи дјечијег вртића евидентирани у току 2025. године (299.369 KM), те пројекат „Реконструкција водоводне мреже, реконструкција и изградња фекалне и кишне канализације у општини Билећа” из 2017. године (4.220.894 KM) и пројекат „Извођење радова на изградњи система за водоснабдијевање насеља Баљци” из 2019. године код којег су радови још у току (1.320.326 KM).

Према писаној информацији за потребе ревизије, пројекат „Реконструкција водоводне мреже, реконструкција и изградња фекалне и кишне канализације у општини Билећа” је завршен и стављен у функцију 2019. године, а нема употребну дозволу. Ревизији није презентован Записник о примопредаји радова. Пројекат је финансиран из кредитних средстава Европске инвестиционе банке у складу са Уговором о преносу кредитних средстава са Владе Републике Српске - Министарства финансија Републике Српске на општину Билећа, а радове је изводило предузеће „Еко-Еуро Тим” д.о.о. Крупа на Врбасу, надзор Ептиса Бања Лука, достављена је предкончана ситуација у децембру 2019. године, а коначна ситуација није достављена.

Општина није извршила пренос дијела средстава у припреми на средства у употреби у износу најмање од 4.220.894 KM, а који се односе на пројекат „Реконструкција водоводне мреже, реконструкција и изградња фекалне и кишне канализације у општини Билећа” који је стављен у употребу (функцију) у 2019. години. Због наведеног прецијењена је нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми у износу од 4.220.894 KM и прецијењен је финансијски резултат ранијих година у најмањем износу од 1.055.224 KM, а потцијењени су произведена стална имовина у најмањем износу од 2.954.625 KM и расходи по основу амортизације у најмањем износу од 211.045 KM, јер није извршено стављање имовине у употребу и обрачун амортизације, што није у складу са чланом 42. став (2) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и захтјевима MPC-JC 17 Некретнине, постројења и опрема (параграф 71).

Такође, на дан билансирања није вршена провјера обезвјеђења нефинансијске имовине у сталним средствима у припреми из ранијег периода у складу са чланом 42. став (4) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се:

- **имовина која је дата у закуп класификује као инвестициона имовина у складу са чланом 23. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике,**
- **признавање и вредновање нематеријалне произведене имовине врши у складу са чланом 30. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике,**
- **у оквиру помоћне књиге основних средстава, земљиште евидентира по листовима непокретности, површинама и вриједности појединачних парцела сходно извршеним промјенама у власништву, у складу са чланом**

16. став (5) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске који је у примјени у 2026. години,

- **средства која су стављена у употребу (у функцију) пренесу на одговарајућа конта нефинансијске имовине у употреби, а на дан билансирања врши провјера обезвјеђења нефинансијске имовине у припреми у складу са чланом 42. став (2. и 4.) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.**

6.3.2. Пасива

Пословна пасива исказана је у износу од 60.432.503 КМ, а чине је обавезе и разграничења и властити извори.

6.3.2.1. Обавезе и разграничења

Обавезе и разграничења исказане су у износу од 13.589.073 КМ, а чине их краткорочне обавезе и разграничења и дугорочне обавезе и разграничења.

Краткорочне обавезе и разграничења су исказане у износу од 5.541.730 КМ, а чине их краткорочне финансијске обавезе (996.933 КМ), обавезе за лична примања запослених (724.382 КМ), обавезе из пословања (2.381.466 КМ), обавезе за расходе финансирања и друге финансијске трошкове (50.705 КМ), обавезе за субвенције, грантове и дознаке (529.837 КМ), краткорочна резервисања и разграничења (699.703 КМ) и краткорочне обавезе и разграничења из трансакција између и унутар јединица власти (158.704 КМ).

Краткорочне финансијске обавезе су исказане у износу од 996.933 КМ, а највећим дијелом се односе на обавезе по основу емитованих обвезница (479.011 КМ) и обавезе по дугорочним зајмовима које доспијевају на наплату до годину дана (515.622 КМ).

Обавезе по дугорочним зајмовима које доспијевају на наплату до годину дана односе се на обавезе по основу кредитног задужења код „НЛБ банка” а.д. Бања Лука (11.423 КМ) и „UniCredit Bank” а.д. Бања Лука (504.199 КМ).

Обавезе за лична примања запослених односе се на обавезе за бруто плате запослених и бруто накнаде плата за мјесец децембар (594.901 КМ) и обавезе за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада, отпремнина и једнократних помоћи (129.481 КМ).

Обавезе за бруто плате запослених и бруто накнаде плата односе се на обавезе за нето плате и накнаде плата, укључујући накнаде које се рефундирају од фондова обавезног социјалног осигурања (338.873 КМ), обавезе за порезе на плату и накнаде плата (33.665 КМ) и обавезе за збирне и остале доприносе на плату и накнаде плата (222.363 КМ).

Обавезе за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада, отпремнина и једнократних помоћи највећим дијелом чине обавезе за накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада, отпремнина и једнократних помоћи (70.290 КМ), обавезе за порез на накнаде (13.053 КМ) и обавезе за доприносе на накнаде (46.138 КМ).

Обавезе из пословања највећим дијелом се односе на обавезе за набавку роба и услуга (1.261.489 КМ), обавезе за набавку сталне имовине (806.400 КМ) и обавезе према физичким лицима (131.096 КМ).

Обавезе за расходе финансирања и друге финансијске трошкове се односе на обавезе по основу камата на обвезнице (11.802 КМ), камата на примљене зајмове (37.397 КМ) и затезних камата и осталих казни (1.505 КМ).

Обавезе за субвенције, грантове и дознаке чине обавезе за субвенције (229.479 KM), обавезе за грантове (184.434 KM) и обавезе за дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова (115.924 KM).

Ревизијом је утврђено да су обавезе по основу стипендија и једнократних помоћи студентима евидентирани на позицији обавеза према физичким лицима умјесто на позицији обавеза за дознаке како је предвиђено чланом 81. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Краткорочна резервисања и разграничења су исказана у износу од 699.703 KM, а највећим дијелом се односе на краткорочно разграничене приходе од ЗП „Хидроелектране на Требишњици” (446.581 KM), разграничене приходе од закупа код Културно-спортског центра (107.952 KM) и краткорочна резервисања из ранијег периода код Ватрогасне јединице (111.366 KM). Ревизији није презентована књиговодствена документација по основу које су евидентирана краткорочна резервисања код Ватрогасне јединице, што није у складу са чланом 4. став (1) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Код Културно-спортског центра није вршено евидентирање потраживања по основу датог закупа у 2025. години у корист прихода обрачунског карактера у износу од 31.714 KM и није вршено умањење обрачунских прихода за наплаћена потраживања у најмањем износу од 12.757 KM, што није у складу са чланом 71. и 72. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике. Због наведеног начина евидентирања, прецијењени су разграничени приходи за износ од 107.952 KM, а потцијењени су приходи обрачунског карактера за износ од 18.957 KM и финансијски резултат ранијих година за износ од 88.995 KM.

Краткорочне обавезе и разграничења из трансакција између и унутар јединица власти су исказане у износу од 158.704 KM, а највећим дијелом се односе на обавезе по кредиту Европске инвестиционе банке за пројекат „Водовод и канализација у Општини Билећа” (128.228 KM) и обавезе по основу Записника Пореске управе Републике Српске о обрачуну и поравнању више и погрешно уплаћених јавних прихода (29.131 KM).

Дугорочне обавезе и разграничења су исказане у износу од 8.047.343 KM, а чине их дугорочне обавезе по основу хартија од вриједности (2.893.001 KM), дугорочне обавезе по зајмовима (383.733 KM), дугорочна резервисања и разграничења (577.647 KM) и дугорочне обавезе и разграничења из трансакција са другим јединицама власти (4.192.962 KM).

Дугорочне финансијске обавезе по основу хартија од вриједности се односе на дугорочне обавезе по емитованим обвезницама у сврху измирења обавеза према Пореској управи Републике Српске из 2022. године.

Дугорочне обавезе по зајмовима се односе на дугорочно кредитно задужење код „UniCredit Bank” а.д. Бања Лука из 2018. године за финансирање пренесених обавеза из претходног периода.

Дугорочна резервисања и разграничења највећим дијелом се односе на дугорочно разграничене приходе од ЗП „Хидроелектране на Требишњици” (241.898 KM), разграничене приходе по основу донације опреме код Дома здравља (134.442 KM) и разграничене приходе по основу донације возила из 2020. године код Ватрогасне јединице (184.741 KM).

Дугорочно разграничени приходи од ЗП „Хидроелектране на Требишњици” се односе на обавезе Општине према Анексу број 1. Споразума о измирењу дуга закљученом са ЗП „Хидроелектране на Требишњици” из марта 2025. године, према којем се

преостали дуг треба измирити у 84 мјесечне рате од по 18.607 КМ с тим да се уплата рате мора извршити у року од четири дана од датума уплате средстава Општини на име концесионе накнаде.

У 2022. години закључен је Споразум о измирењу дуга у којем се Општина обавезује измирити дуг према ЗП „Хидроелектране на Требишњици” настао по основу авансне уплате средстава на име концесионе накнаде за потопљено земљиште у сврху производње електричне енергије у износу од 2.000.000 КМ сходно закљученом Протоколу о трајном рјешавању проблема ЈП „Водовод” из 2015. године и уплате средстава у износу од 1.000.000 КМ сходно Споразуму о аконтативној исплати наведене концесионе накнаде из 2019. године.

С обзиром на то да је закљученим споразумима утврђена обавеза поврата средстава, наведени износи не представљају приходе који се признају у наредним обрачунским периодима, већ обавезу Општине према ЗП „Хидроелектране на Требишњици”. Прецијењена су дугорочна резервисања и разграничења за износ од 241.898 КМ и краткорочна резервисања и разграничења за износ од 446.582 КМ, а потцијењене су остале дугорочне обавезе за износ од 241.898 КМ и остале краткорочне обавезе за износ од 446.582 КМ, јер дугорочне и краткорочне обавезе према ЗП „Хидроелектране на Требишњици” нису класификоване у складу са чланом 75. и чланом 83. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Дугорочне обавезе и разграничења из трансакција са другим јединицама власти се односе на обавезе по кредиту Европске инвестиционе банке за пројекат „Водовод и канализација у Општини Билећа” из 2017. године.

Извјештај о стању дуга и издатим гаранцијама на дан 31.12.2025. године није објављен у Службеном гласнику Републике Српске, како је прописано чланом 72. став (2) Закона о задуживању, дугу и гаранцијама Републике Српске („Службени гласник Републике Српске” број 71/12, 52/14, 114/17, 131/20, 28/21 и 90/21).

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се класификација обавеза за дознаке врши у складу са чланом 81. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике, а обавезе према ЗП „Хидроелектране на Требишњици” класификују у оквиру осталих дугорочних и краткорочних обавеза у складу са чланом 75. и чланом 83. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Препоручује се директору Ватрогасне јединице да обезбиједи да се евидентирање краткорочних резервисања врши на основу књиговодствене документације у складу са чланом 4. став (1) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Препоручује се директору Културно-спортског центра да обезбиједи да се евидентирање прихода од закупа врши у складу са чланом 71. и 72. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

6.3.2.2. Властити извори средстава

Властити извори средстава исказани су у износу од 46.843.430 КМ, а чине их трајни извори средстава (36.974.008 КМ), резерве (175.202 КМ) и финансијски резултат (9.694.220 КМ).

Према налазу ревизије, финансијски резултат је прецијењен за износ од 1.325.637 КМ, а што је објашњено у тачкама 6.2.2.1, 6.3.1.1, 6.3.1.2. и 6.3.2.1 извјештаја.

6.3.3. Ванбилансна евиденција

Позиције ванбилансне активе и пасиве на дан 31.12.2025. године исказане су у износу од по 11.849.219 KM, а највећим дијелом се односи на вриједност постројења за прераду градских и индустријских отпадних вода - главни колектор који је Одлуком Скупштине општине из 2018. године пренесен на управљање и коришћење ЈП „Пречистач отпадних вода“ (7.916.786 KM), гаранцију Владе Републике Српске по кредитном задужењу из 2018. године код „Unicredit Bank“ а.д. Бања Лука (3.000.000 KM) и осталу ванбилансну активу и пасиву из ранијих година у укупном износу од 475.495 KM а за коју, према Писаној информацији за потребе ревизије, Општина не располаже са потпуном документацијом нити подацима на основу којих би се са сигурношћу могла извршити процјена оправданости евидентирања истих. Општина је евидентирала гаранцију Владе Републике Српске у оквиру ванбилансне евиденције, што није у складу са чланом 89. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се у оквиру ванбилансне евиденције врши евидентирање пословних догађаја сходно члану 89. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

6.4. Биланс новчаних токова

У консолидованом билансу новчаних токова исказани су приливи готовине из пословних активности (16.897.127 KM) и инвестиционих активности (322.954 KM). Одливи готовине исказани су по основу одлива из пословних активности (13.597.419 KM), инвестиционих активности (916.230 KM) и активности финансирања (1.157.333 KM).

Нето повећање готовине и готовинских еквивалената исказано је у износу од 531.666 KM, по основу позитивног новчаног тока из пословних активности (3.299.708 KM) и негативног новчаног тока из активности финансирања (1.157.333 KM) и инвестиционих активности (593.276 KM). Стање готовине на почетку периода исказано је у износу од 1.569.198 KM, а на крају периода у износу од 3.118.297 KM.

Ревизијом је утврђено да у оквиру прилива готовине из пословних активности нису исказани приходи од финансијске и нефинансијске имовине и трансакција размјене са другим јединицама власти у износу од 154.997 KM а који се односе на примитке по основу рефундација плата за вријеме породилског одсуства од Фонда за дјечију заштиту, а у оквиру готовине из пословних активности нису исказани одливи готовине по основу расхода финансирања и других финансијских трошкова између јединица власти у износу од 291.881 KM, а који се односе на издатке по основу накнада плате за вријеме породилског и родитељског одсуства који се рефундирају од Фонда за дјечију заштиту и накнада плате за вријеме боловања које се рефундира од Фонда здравственог осигурања Републике Српске (219.384 KM) и расходе камата по основу кредита Европске инвестиционе банке (72.497 KM).

Биланс новчаних токова није сачињен у складу са чланом 42. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и захтјевима MPC-JC 2 Извјештај о новчаним токовима.

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се Биланс новчаних токова сачињава у складу са захтјевима MPC-JC 2 Извјештаји о новчаним токовима и чланом 42. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника.

6.5. Временска неограниченост пословања

Општина је у Напоменама уз консолидовани финансијски извјештај објелоданила информације-образложења везана за сталност пословања, што је у складу са захтјевима MPC-JC 1 Презентација финансијских извјештаја (параграфи 15ц и 38).

6.6. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

Према писаној информацији за потребе ревизије, на дан 31.12.2025. године Општина није имала активних судских спорова у којем се појављује као једна од парничних странака. У току године је завршено седам парничних предмета од чега пет ради исплате одборничких додатака, један спор из радних односа и један спор ради исплате дуга укупне вриједности од 61.587 KM.

6.7. Напомене уз финансијске извјештаје

Уз консолидовани финансијски извјештај Општине за 2025. годину сачињене су Напомене, које пружају неопходне опште информације о Општини, примијењеним рачуноводственим политикама и основама за састављање финансијских извјештаја. Међутим, Напомене не задовољавају захтјеве MPC-JC 1 Презентација финансијских извјештаја (параграф 127ц) и одредбе члана 46. Правилника о финансијском извјештавању за буџетске кориснике, јер не садрже додатне информације и образложења у вези непореских прихода од накнада по разним основама и пружања јавних услуга, примитака за нефинансијску имовину, издатака за отплату дугова, краткорочно разграничених прихода, дугорочних резервисања и разграничења, прихода обрачунског карактера, расхода по основу амортизације и новчаних токова из пословних, инвестиционих и активности финансирања, те информације о узроцима значајнијих одступања у односу на буџет и претходну годину (члан 46. став (1) тачка 4. и 5. Правилника). Такође, за сваку класу некретнина, постројења и опреме признатих у финансијским извјештајима нису објелодањене информације о бруто књиговодственој вриједности и акумулираној исправци вриједности на почетку периода као и корисном вијеку употребе или коришћеним стопама амортизације, што није у складу са захтјевима MPC-JC 17 Некретнине, постројења и опрема (параграф 88ц, д).

У писаним Образложењима уз финансијске извјештаје за 2025. годину код Културно-спортског центра, Туристичке организације и Центра за информисање нису објелодањене потпуне информације о законско-правном основу за припремање извјештаја и примијењеним рачуноводственим политикама, као ни информације о структури и образложењима ставки презентованих у Обрасцима финансијских извјештаја Прегледу прихода, примитака, расхода и издатака и Прегледу имовине, обавеза и извора, што није у складу са чланом 46. став (1) тачка 2., 3. и 5. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника, а за сваку класу некретнина, постројења и опреме признатих у финансијским извјештајима нису извршена објелодањивања корисног вијека употребе или коришћених стопа амортизације и бруто књиговодствене вриједности и акумулиране исправке вриједности на почетку и на крају периода, што није у складу са захтјевима MPC-JC 17 Некретнине, постројења и опрема, (параграф 88 тачке ц, д).

Препоручује се начелнику Општине и директору Културно-спортског центра, Туристичке организације и Центра за информисање да обезбиједе да се у Напоменама и писаним Образложењима уз финансијске извјештаје објелодањују опште и додатне информације у складу са чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и захтјевима MPC-JC 1 Презентација финансијских извјештаја, MPC-JC 17 Некретнине,

постројења и опрема (параграф 88 тачке ц, д) и других релевантних стандарда.

Ревизијски тим

Драган Милошевић, с.р.

Горан Ћетојевић, с.р.